

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételeivel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

Hozzászólás a tejmizériához!

Előkelő háziasszonytól kaptuk az alábbi cikket, melyet egész terjedelmében szívesen közlünk abban a reményben, hogy a tejmizériák megszüntetésére az illetékes körök megteszik a kellő lépéseket.

A „Kronstädter Zeitung“ közli a tejárak mesterséges felemelésének fényes sikerét: 36 fillér 1 liter tej ára! E szerint ma Brassó az egész országban első helyen áll e téren s előreláthatólag a többi élelmi cikkeknel is tekintve azok magas árát oda jutunk. És mégis a termelőt és fogyasztót egyaránt kizsákmányoló vállalat állami segínyt, kamatnélküli kölcsönt élvez a „szarvasmarha tenyésztés fellendítése“ címen? De ezt a vállalatot ez sem mentette meg, az egész nyáron 12 filléren vette a tej literjét és lefelezve eladták 28 fillérért is; tehát több mint 100% árkülömbözetel és a leszámolás mégis rettenetes deficittel végződött. És ez természetes, mert a tej, ha mint Molkerei tervezi és keresztül is viszi 50 fillér lesz is, még akkor is csak garasos áru és nem birja egy részvénytársaság fenntartásának a költségeit.

Vezérigazgató, igazgató, főkönyvelő, könyvelők, irodavezető, levelezők, ügyész, ellenőröknek mind nagy fizetés kell és ők meg is érdemlik, mert dolgoznak a fizetésükért, de a tej (normális viszonyok között) oly kis értéket képvisel, hogy ily nagy arányú közvetítést nem fedezhet. Eddig a mi tejesünk a feleségével meg a lovával, mindnyájunk meglégedésére intézte el az üzletét. A mai nagy árat nem a termelők kérték, hanem a Molkerei ezzel szorította le a tejeseket, hogy a piacon egyedül legyen és ő szabja meg az árakat és ki is vette a szegény ember szájából a leg-szükségesebb táplálékot.

A közép osztálynál is nagyon megnehezíti ez a „szarvasmarha tenyésztés fellendítése“ a megélhetést, de a szegény munkás osztályt nem csak anyagilag, hanem testileg és lelkileg is tönkre teszi. Eddig a munkás asszony, mikor munkába ment, tejet hagyott otthon a gyerekeknek, de most 36 fillér lévén egy liter tej ára, keresményéből erre nem telik.

Más meleg ételt főzni nincs ideje, tehát pálinkás kenyeret ad a síró éhes gyermeknek, mert ettől is „hallgat“ . . .

Tessék elképzelni ezt a pálinkás kenyéren felnőtt nemzedéket, a munkásosztály jövő nemzedéke már a bölcsőnél meg van mérgezve!

Meg nem érdemelt csapásként nehezedik, a Molkerei elhibázott spekulációja úgy a fogyasztóra, mint a termelőre, mert csak a legnagyobb pressziókkal lehetett a gazdákat rákényszeríteni, hogy a Molkerei kötelékébe lépjenek. Aki nem akarta ezt megtenni, azt kizárták minden társaságból, egyetleből még az állatbiztosításból is, és kimondták, hogy aki ezen szász intézményt nem támogatja nem érdemes arra, hogy szász temetőben pihenjen.

Összetartásukkal kivítették azt, hogy tej monopulium van s amely megyében tejtermelés leginkább ki van fejlődve, ott a legdrágább a tej.

Szilárd elhatározással, összetartással mindent el lehet érni; azt is, hogy a tej a mai, már úgy is elég magas árban maradjon!

A sepsiszentgyörgyi derék háziasszonyok a tej kartellel bojkottal feleltek. Elhatározták, hogy

egy fillérrel sem adnak többet és nem vettek tejet. A tejárusítók még egy hétig se bírták ki a bojkottot, kénytelenek voltak, a régi árakhoz visszatérni. Ezt tegyük meg mi is!!

Ne vegyünk drágább tejet. Mi egy pár napig ellehetünk kávé nélkül is, de mit tesz a Molkerei ha az egy, esetleg két héten összegyűlt tejet el nem adhatja? Kénytelen lesz a régi árban adni, mert tartály sincs elegendő, no meg meleg is van és a tej megromlik. A vaj készítés is csak úgy felel meg a számításuknak, ha a lefelezett tejet jó árban eladhatják, mint eddig.

Fel tehát! Tartsunk össze. A különböző egyesületek, jótékonycélu egyletek támogassák lapunk üdvös népművelő eszméjét. Minden hívünk buzdítsa környezetét kitarásra, mert egy pár napi kényelmetlenség árán megmentjük családjaink jólétét.

Háziasszony.

Ruville egyetemi tanár visszatérése a katolikus egyházba.

(Vége.)

Meghatóan jellemzi az áttérés s az első szent áldozás hatásait. „Csak most fogtam fel egész valójában, mily nagy a katolikus egyház hatalma, minden ember, minden osztály, állás és értelmiség felett. Ő egy oly ajándékot adhat, melyet semmivel sem lehet itt a földön összehasonlítani. S a szent áldozásból bizonyos misztikus erő áradt széjjel, mely forrongásba hozta egész bensőmet s lelkemet a boldogság érzésével töltötte el, melyet eddigelé még sohasem éreztem. Csak ezek után lettem egész katolikus. A misztérium feltárlt előttem.“

A többi fejezetben világos és szívhez szóló hangon beszél az egyház sziklaszilárd alapjáról, annak tápláló erejéről, a benne uralkodó szeretetről és szabadságról és végül az egyház iránt nyilvánuló ellenségeskedésről. Ezen általánosan leírt címe alatt egész sereg részletet hoz az egyház tanaiból, kultusza és erkölcsrendjéről és szellemesen cáfolja meg mind ama ellenvetéseket, miket különösen világi oldalról szoktak ellene felhozni.

Sok-sok tanulsága van ennek a konverciónak. Megtanulhatjuk belőle, hogy katolikus világnézetünk legkevésbé sem az a „rettenetes fantóm“, aminek évekként elzöldült egy felületes tudású innsbsucki egyetemi tanár nevezte el, hanem ellenkezőleg, még mindig az a hatalmas sziklavár, mely a magas intelligencia előtt is megállja helyét és kitudja érdemelni szeretetét és nagyrabecsülését. A katolikus világnézet méltánylásához nem csak nagy tudás és éles gondolkodás, de kegyelem is szükséges, melyet az Ur csak a jó akaratuaknak szokott nyújtani. Óriási felelősség terheli mindazokat, kik nemcsak hogy maguk nem törekszenek az igazság megismerésére, de még mások, különösen az ifjuság szívéből is szeretnék kimentelni a vallás kincseit, hajtásait.

Ruville, az igazság ezen előharcosa előtt pedig tisztelettel emeljük meg kalapunkat. Ugy hírlík Halleből, hogy visszatérése miatt megvonják tőle a tanítás szabadságát; majd meglátjuk, hogy azok, kik fennen hirdetik a meggyőződés szabadságát, meggyőződése martirjává avatnak-e majd egy előkelő tudóst csak azért, mert az éppen szabad gondolkodása által nyert új világnézetét tudományos formában és csupán nemes motívumból nyilvánosságra merte hozni.

Ruville könyve már idáig is nagy hatást idézett elő katolikusokra, hitetlenekre egyaránt. Akit akár környezete, akár a mai légkörben függő szabadelvűség, vagy valamely ravasz szofizmával megirt könyv hitében megingatott és a vallásban

kétkedővé tett, az csak nyuljon e könyv után, ha még hisz egy abszolút igazságban; biztosan visszanyerni lelke nyugalmat.

Hirek.

Brassó, 1910. március 1.

Köszönet. A Rózsafüzér társulat és a felnőtt leányok Mária kongregációja hálás köszönetet mond Hentschel könyvnyomda cégnek, hogy a két társulat számára egy-egy díszesen kiállított törzskönyvet adományozott.

Elmentek az 50-esek. Az 50. gyalogezred 2 zászlóalja ma reggel végleg elhagyta városunkat. Már kora reggel sokan sétáltak a Fekete-utca és sétatér környékén, hogy a bucsun jelen lehessenek. A katonák mint már jeleztük 7 óra 45 perckor az állami polgári leányiskola s kereskedelmi iskolák előtt felállottak, hol imához történt vezényszó után a Kut-utcán a vasúthoz indultak. A defelirozás a Kut-utcán történt meg. A távozó gyalogezredet a nagyszámu civileken kívül itt állomásozó minden fegyvernem képviselői kísérték ki.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában „Ruville egyetemi tanár visszatérése a katolikus egyházba“ című cikkben az volt, hogy könyve, melyben több éven át folytatott kutatása alapján történt visszatérését mondja el, 12 kiadást ért pár hét alatt. 1909. novemberben tehát elzöldült három hónappal jelent meg könyve először s most már nem a 12-ik, hanem a tizenharmadik kiadás van kezünkben.

A Brassói Torna és Vivó-Egyesület ma este 6 órakor a reáliskola tornatermében gyakorló órát tart, vendégeket szívesen lát az egylet.

Igazgatói értekezlet. Tegnap vette kezdetét a nagyszabású tankertületnek 2-ik igazgatói értekezlete. Ezeknek pedagógiai fontosságát az illetékes körök is belátták, mert erkölcsileg és anyagilag is támogatják. A kerületnek valamennyi középiskolai igazgatója egybegyűlt, kivéve a románokat, akik ők tudják mi okból, még az ilyen fontos kulturmozgalomtól is távol tartják magukat. Fontos kérdések kerültek megvitatásra. Így p. o. az érettségi vizsgálatok mai formájának, valamint az évvégi vizsgálatoknak eltörlését hozták javaslatba. Mai nap folyamán szöbakerültek az önképzőkörök, tanulmányi naplók, diapositiv központ stb. kérdései. Mind fontos és életrevaló kérdések. A tanácskozásokat Walthér Béla főigazgató nagy tapintattal és ügyesrettel vezeti. Tegnap is, ma is hospitáltak együttesen több előadási órán. A róm. kath. főgimnáziumban a VII. osztály magyar irodalmi óráján. Előadó Wasykiewicz Viktor dr., a Honterus gimnáziumban latin órán, előadók Grosz igazgató és Torcs tanár, az áll. főreáliskolában történelem és német órán előadók Laurentzi Vilmos dr. és Fest Sándor dr. Ma a r. k. főgimnáziumban magyar és történelem órán, előadók Gyárfás István Tihámér dr. és Bordeaux Árpád, a reálban francia órán, előadó Unger Emil. Tegnap este nagyszabású közös összejövetel volt. Ott volt a brassói középiskoláknak tanári kara majdnem teljes száma s az értekezletre gyűlt igazgatók a főigazgató elnöklete alatt. Lelkes, tartalmas tósztokkal fűszerezett igen kedves, testvéries, meleg összejövetel volt ez.

Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.

Paizs Vilmos
Férfiszabó

==== Brassó Kórház-utca 37 sz. ====

Ajánlja a n. é. közönségnek e szakmába vágó munkákat pontos gyors kiszolgálást legjutányosabb árak mellett.

teljes tisztelettel
Paizs Vilmos

Meres A.

Katalin-utca 11.
Telefon szám: 5.

Házicsatorna-, klosett-, vízvezeték- és fürdőszoba berendezési vállalat.

==== Javítások elvállaltatnak!!! ====

RIETH órák, optikaiszerek, aranyáruk és javítási műhelye. „Chronologia“

Brassó, Tehénpiac 4 (A vörös csillag mellett).

Mindennemű javítások pontosan, szaktudással, gyorsan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Megrendelések ha még oly komplikáltak is szakszerűen lesznek elkészítve.

Csillagászati időjelzés naponkint. — Régi szász övek, tűk stb. műhelyemben utasítás szerint a legpontosabban készülnek el.

Órák, arany és ezüst neműek a hivatalos fémjelzéssel vannak ellátva. — Órákért 5 évi jótállás.

Szemüvegek, órresiptetők, Perioszkopikus és akromatikus üvegek rendelvény szerint lesznek összeállítva.

==== A Ciriakus cég órái általam lesznek javítva. ====

Ruggyanta-bélyegzők!

verseny nélküli minőségben — kívánatra — a rendelés napján készülnek

Sole Lipót, vésnők ruggyanta-bélyegző- és pnczét-bélyeg (vigenta) gyárosnál.

Brassó, Weisz Mihály utca 2 szám.

E szakmába vágó munkák nálam kivétel nélkül készülnek!

Van szerencsénk a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy helyben, *Fekete-utca 12 sz. a.* modernül berendezet

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk bármennemű szakmabeli munkálatokat, úgymint divatos butorokat, bolti-portálókat, épület- és bolti-berendezéseket és alapos szakismereteink révén azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy kényesebb igényeket is teljesíthetünk. — B. pártfogását kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel
Szabó István és Társa.

Mindennemű virágösszeállítások egyszerű és nagyobb szabásu kivitelben mérsékelt árak mellett

==== kapható a ====

Katzianer & Fink féle

virágüzletben Kolostor-utca 29.

Telefon szám 38.

„Szilágyi-Szálloda“

ujonnan berendezett szobák, étterem-kávéház, cukrázda

==== Gyergyószentmiklós. ====

Minden vonatérkezéskor társaskocsi a vasutnál

Férfiruhákat

a legujabb divat szerint gyorsan, olcsó árak mellett készít:

Beer Gusztáv, férfiszabó,
Brassó, Árvaház-utca 9.

Lakás berendezések

szolid és modern kivitelben, juhar mahagoni, paliszander fából, mindennemű színben elvállal

Teyerling János
asztalosmester, Lopiacz 26 sz.
Ugyan itt egy szeczeszios, elegáns hálószoba berendezés is eladó.

Könyvkötészet és Aranyozó Intézet

Podek Emil

elvállal olcsó árak mellett minden e szakmába vágó munkákat, valamint doboz- és pipere munka készítését legmodernebb kivitelben.

Brassó Lopiacz 11 sz.

Szele János
férfi szabó

Brassó Árvaház-utca 13 sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek e szakmába vágó munkákat pontos gyors kiszolgálást legjutányosabb árak mellett

teljes tisztelettel
Szele János

Russu Demeter
szígyártó

Brassó Árvaház-utca 15 sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek e szakmába vágó munkákat pontos gyors kiszolgálást legjutányosabb árak mellett

teljes tisztelettel
Russu Demeter

Épület és butorasztalosság

Hentschel József

minden e szakmába vágó munkákat, valamint díszkapuzat készítését és üzlet berendezéseket a legszakszerűbben elvállal.

Brassó Hosszú-utca 185. sz.
Megrendelések levelező-lap útján eszközölhetők.

RICHTER P. W.

Brassó, Uj-utca 12.

Legnagyobb raktár zongorákban és pianókban. Egyedüli raktár Bö endorfer és Schweighofer-féle zongorákban tb.

==== Zongora tanítás. ====

Gyógyborok

+

mint Malaga, sötét és aransárga, Madeira, Scherry úgymint gyógycognac, tiszta borbárlatot ajánlják legjobb minőségben olcsó árak mellett

Lang és Theil drogeria, Brassó
Buzasor 8. sz. — Telefon-szám 219.

Fischer Testvérek

Brassó, Hirscher- (Szinház) utca 18.

hol mindennemű vásznak, kanavászok, ágy és asztalterítők, függönyök, szőnyegek, ruhakelmék, barchendek, és női-kabátok legjutányosabb árban kaphatók.

Hitelekpes egyéneknek részletfizetésre áremelés nélkül. — Vasutasoknak 10% engedmény.